

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1140/2016
19.10.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Зорицом Стојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Ц.Ј., због продуженог кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1. у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 733/14 од 04.10.2016. године, поднетом против решења Основног суда у Зајечару 9К 199/14 од 28.03.2014. године и Вишег суда у Зајечару 4Кж 223/14 од 09.06.2014. године, у седници већа одржаној дана 19.10.2016. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 733/14 до 04.10.2016. године, као основан и **УТВРЂУЈЕ** да је правноснажним решењима Основног суда у Зајечару 9К 199/14 од 28.03.2014. године и Вишег суда у Зајечару 4Кж 223/14 од 09.06.2014. године учињена повреда закона из члана 237. став 1, члана 287. став 2, члана 288. став 2. и члана 299. став 4. Законика о кривичном поступку.

Образложење

Решењем Основног суда у Зајечару 9К 199/14 од 28.03.2014. године на основу члана 407. став 1. у вези члана 237. ЗКП издвојени су из списка тога предмета записници о испитивању сведока Н.С. и И.Н. дати овлашћеним службеним лицима МУП РС Полицијске управе Зајечар на записницима 03/1 Ку бр. 465/13 дана 19.11.2013. године, сведока Ж.В., сведока В.Ђ. и сведока Т.М. дати овлашћеним службеним лицима МУП РС Полицијске управе Зајечар на записнику 03/1 Ку бр. 465/13 дана 22.11.2013. године, сведока Ј.М. и сведока Д.М. дати овлашћеним службеним лицима МУП РС ПУ Зајечар на записнику 03/1 Ку бр. 465/13, Ку бр. 139/13 и Ку бр. 1310/10 дана 13.03.2014. године, као и службене белешке о обавештењима примљеним од грађана В.Г. и Д.М. ПУ Зајечар без броја од 13.03.2014. године.

Решењем Вишег суда у Зајечару 4Кж 223/14 од 09.06.2014. године одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Зајечару

и окривљеног Ц.Ј., изјављене против решења Основног суда у Зајечару 9К бр. 199/14 од 28.03.2014. године.

Против правноснажног решења Основног суда у Зајечару 9К бр. 199/14 од 28.03.2014. године и Вишег суда у Зајечару 4Кж бр. 223/14 од 09.06.2014. године захтев за заштиту законитости поднео је Републички јавни тужилац Ктз 733/14 од 04.10.2016. године, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП у вези са чланом 237. став 1; чланом 287. став 2; чланом 288. став 2; чланом 289. и чланом 299. став 4. ЗКП, с`предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и утврди да је правноснажним решењима Основног суда у Зајечару 9К бр. 199/14 од 28.03.2014. године и Вишег суда у Зајечару 4Кж бр. 223/14 од 09.06.2014. године повређен закон.

Врховни касациони суд је у смислу члана 488. став 1. ЗКП након достављања примерка захтева за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца браниоцу окривљеног Ц.Ј., адв. М.Ђ., одржао седницу већа у смислу члана 490. ЗКП о којој у смислу одредбе члана 488. ств 2. ЗКП није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, налазећи да њихово присуство седници већа није од значаја за доношење одлуке, на којој је размотрио списе предмета са решењима против којих је захтев поднет, па је по оцени навода и предлога у захтеву Републичког јавног тужиоца, нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз бр. 733/14 од 04.10.2016. године је основан.

Одредбама члана 287. ЗКП, у склопу одредби о овлашћењима органа предистражног поступка, предвиђена су овлашћења полиције да предузима доказне радње при чему о томе мора без одлагања обавестити надлежног јавног тужиоца (став 1.) а докази, уколико су прибављени у складу са одредбама ЗКП, могу се користити у даљем току кривичног поступка (став 2.). Надаље, одредбама члана 288. ЗКП одређено је да полиција може позивати грађане ради прикупљања обавештења (став 1.) али их не може саслушавати у својству окривљеног нити испитивати у својству сведока или вештака (став 2.) осим у случају из члана 289. ЗКП (када може, под ту прописаним условима, саслушати лице у својству осумњиченог).

Овлашћења органа поступка у фази истраге, предвиђена су пак одредбама прописаним у Глави XVI ЗКП те је тако, између осталог, одредбом члана 298. одређено да истрагу спроводи надлежни јавни тужилац а одредбама члана 299. пак да јавни тужилац који дакле предузима потребне доказне радње, може предузимање појединих доказних радњи поверити другом јавном тужиоцу (на чијем подручју треба предузети ту радњу) – став 1. до става 3. односно полицији – став 4. у ком случају их полиција предузима у складу са одредбама законика којима су прописана правила о њиховом извођењу.

Из цитираних законских одредби, по ставу Врховног касационог суда, јасно произилазе различите процесне позиције и овлашћења полиције у погледу предузимања појединих доказних радњи а у различитим фазама поступка. Тако, у

фази предистражног поступка полиција самостално може да предузима све доказне радње изузев испитивања лица у својству сведока или вештака а у фази истраге пак полиција може предузимати све (па и ове) доказне радње уколико јој је то поверено од стране тужиоца и у том смислу ни одредба члана 299. став 4. а ни друге одредбе ЗКП не ограничавају ова овлашћена полицији на само неке доказне радње.

У конкретном случају, из списка предмета произилази да је Основни јавни тужилац у Зајечару наредбом Кт.835/13 од 24.10.2013. године одредио предузимање одређених доказних радњи (поред осталог испитивање у својству сведока Н.С., И.Н., Ж.В., В.Ђ., Т.М., Ј.М. и Д.М.) те да је актом од истог броја и датума МУП РС, полицијској испостави у Зајечару поверио “ на основу члана 499. став 2. ЗКП у вези са чланом 299. став 4. ЗКП... предузимање следећих доказних радњи...” односно управо испитивање у својству сведока наведених лица “ ...у складу са одредбама чланова 91 – 112. ЗКП, о чему ћете сачинити одговарајуће записнике, у коме ћете изричито нагласити да се ова доказна радња спроводи по овлашћењу тужиоца у складу са горе наведеним члановима ЗКП.”

Како су наведени сведоци испитани од стране радника полиције у складу са одредбама члана 499. став 2. ЗКП (будући да је реч о скраћеном а не редовном поступку) и члана 299. став 4. ЗКП (који се у скраћеном поступку примењује у складу са одредбом члана 495. ЗКП), дакле несумњиво по овлашћењу од стране надлежног јавног тужиоца то, по ставу Врховног касационог суда, наведени записници о испитивању ових сведока од стране радника полиције не представљају доказе на којима се не може заснивати судска одлука те није било места њиховом издвајању из списка предмета и примени одредбе члана 237. став 1. ЗКП па се основано истиче у поднетом захтеву за заштиту законитости РЈТ да је наведеним решењима, у делу у коме су издвојени записници о испитивању ових сведока, повређен закон односно одредбе члана 237. став 1, члана 287. став 2, члана 288. став 2. и члана 299. став 4. ЗКП.

Стога је Врховни касациони суд уважио као основан захтев за заштиту законитости РЈТ и утврдио да је побијаним решењима повређен закон, те на основу члана 492. став 1. тач.3) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник,
Зорица Стојковић, с.р.

За председника већа-судија,
Веско Крстајић, с.р.